

*Асоциация на византинистите и медиевистите в България
Софийски университет „Св. Климент Охридски“
Институт за балканистика с център по тракология при БАН
Център за славяно-византийски проучвания „Проф. Иван Дуйчев“
Институт за исторически изследвания при БАН*

НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ
Средновековна България в контекста
на Балканската и европейската
история и култура
В чест на 90 годишнината на
проф. д-р Василка Тъпкова-Занмова

28 февруари 2014 г.
Софийски университет „Св. Климент Охридски“

ПРОГРАМА

Софийски университет „Св. Климент Охридски“

Заседателна зала № 1

9. 00 ч. *Откриване на конференцията със слово на
Васил Гюзелев, председател на
Асоциацията на византинистите и
медиевистите в България*

9. 15 ч. *Приветствия към юбиляра*

10. 00 ч. *Слово на проф. д-р Василка Тъпкова-
Заимова*

10. 30 ч. *Заседания по секции в Заседателни зали
№ 1, зала № 2 и Конферентна зала*

Заседателна зала №1

I. СЕКЦИЯ – ИЗВОРОЗНАНИЕ И ИСТОРИОГРАФИЯ

Председател: Лиляна Симеонова

Деяна Гарчева – Късноантичната историография между езичеството и християнството – Константин Велики и съчиненията на Евтропий и Орозий.

Красимир Кръстев – Арабски извори за битката при „Валандар“ (X в.).

Михаил Раев – Наративният модел „Олга-нова Елена“ и неговото отражение върху хронологичната схема на „Повесть временных лет“.

Петър Ангелов – Анималистични представи в старобългарската книжнина от XIII-XIV в. за чуждите народи.

Кирил Ненов – Влахия като апелатив на Българското царство през XIII в.

Васил Нинов – Сведения за българската история в унгарските грамоти от XIII в.

Мая Петрова-Танева – Клокотнишката битка от 1230 г. и култът към св. 40 мъченици.

Симеон Хинковски – Нови генуезки нотариални актове за българи-роби от началото на XV в.

Ивайла Попова – България и Балканите в представите на западноевропейците през XIV-XV в.

Невян Митев – Походите на Владислав Варненчик (1443-1444 г.) в българската историография.

Пенка Данова – Съчинението „История на иконоборците“ (1675 г.) на Луи Мембур и средновековната българска история.

Кирил Павлиянов – Сводната грамота, Калимановият хрисовул и един слабо познат златопечатник на Андроник III Палеолог – зографски фалшификати от четиридесетте години на XVII в.

Снежана Ракова – Константин Иречек, Иван Шишманов и пътеписите за българските земи.

Васил Гюзелев – Големият немски византинист Карл Крумбахер (1856-1909) и българските учени.

Пламен Павлов – Номадската проблематика в научното творчество на проф. Василка Тъпкова-Займова.

Заседателна зала № 2

II. СЕКЦИЯ – ИСТОРИЯ НА СРЕДНОВЕКОВНА БЪЛГАРИЯ И БАЛКАНИТЕ

Председател: Илия Илиев

Иван Лазаров – Кога е починал хан Крум?

Янко Христов – Владетелски и династически смени на Балканите през IX в. Сходства и различия.

Владимир Ангелов – По въпроса за робството в Първата българска държава.

Елена Статева – Войните на цар Симеон (893-927) с ромеи и маджари (894-899 г.) – българската доктрина за справедливата война.

Николай Кънев – Василий II Българоубиец и удостояването на българи с византийски титли.

Цветелин Степанов – Нашественици в Обетованата земя – западноевропейски представи (X-XII в.).

Милияна Каймакова – Култът на цар Петър (927-969) и движещите идеи в българските антивизантийски въстания (XI-XII в.).

Георги Н. Николов – Последният поход на византийския император Исак II Ангел срещу столицата на Българското царство Търново през 1190 г.

Кирил Господинов – Участвала ли е Ирина Комнина в регентството на Михаил II Асен (1246-1256)?

Сашка Георгиева – Изводи от историята на брачната дипломация между българските и византийските владетели през XIII и XIV в.

Алексей Стамболов – Между земята и небето: монашеското братство на св. Григорий Синаит в Парория.

Елена Костова – Към въпроса за деспотската титла на Константин Драгаш.

Димитър В. Димитров – Наблюдения върху търговията със сол на западочерноморския пазар през XIV-XV в.

Иван Тютюнджиев – Търново и Москва XIV-XVI в.

Конферентна зала

III. СЕКЦИЯ – ЛИТЕРАТУРОЗНАНИЕ, ИЗКУСТВОЗНАНИЕ И МУЗИКОЗНАНИЕ

Председател: Анисава Милтенова

Деа Валентинова – Теодосиевият кодекс: fides catholica adversus paganos et haereticos.

Димитър Димитров – Антилатинската полемична литература във Византия през XII в: топоси и нововъведения.

Ангел Николов – Кратко сказание за отлъчването на латините от православието (предварителни наблюдения).

Вася Велинова – Още веднъж за превода на историческата Палея от гръцки език.

Славия Бърлиева – Св. Амфилохий Иконийски в светлината на гръко-латинската и славянската агиография.

Маргарет Димитрова – Езикови особености на житието на св. Димитър от Рилския ръкопис 4/8.

Иван Илиев – Иполитовото тълкувание върху Книга на пророк Даниил в ръкопис 741 от Букурещкия държавен архив.

Анисава Милтенова – Есхатологическият паратекст: Сказание за пророк Самуил.

Калина Минчева – Какво носят българските монаси към Русия в периода на османското владичество? Предварителни бележки.

Евелина Минева – Служба за св. Петка Търновска в препис от ръкописната сбирка на Пловдивската митрополия.

Албена Миланова – Средновековната българска скулптура в контекста на византийската каменна пластика.

Аксиния Джурова – За някои консервативни практики при украсата на гръцките ръкописи XII-XIII в.

Александра Трифонова – Поствизантийска икона с Благовещение и три сцени с чудотворните ватопедски „богородични“ икони от Анхиало.

Конферентна зала

IV. СЕКЦИЯ – АРХЕОЛОГИЯ, ЕПИГРАФИКА, НУМИЗМАТИКА, СИГИЛОГРАФИЯ

Председател: Иван Йорданов

Тома Томов – Два графита от църквата „Св. София“ в Цариград.

Дочка Владимирова-Аладжова – Печат на император Ираклий (610-641) от Сердика.

Александър Мошев – Нови данни за произхода и значението на старобългарския знак

Трендафил Кръстанов – Гробът в Кръглата златна църква във Велики Преслав на Йоан Екзарх.

Казимир Попконстантинов, Валентин Плетньов и Росина Костова - Новооткритото аязмо в Княжеския манастир край Варна и култът към св. Богородица в България през IX-X в.

Живко Аладжов – Фамилията Кондостефану и крепостта Маркели.

Силвия Аризанова – Функции и значение на облеклото в средновековна България (XIII-XIV в.).

Йоанна Бенчева – Да похапнем на Балканите през Средновековието.

